

SEMINARIUM VARADIENSIS

Anul IX
Numărul
40 (66)
MARTIE
2013

Realizat de Seminarul Teologic Greco-Catolic „Sfinții Vasile, Grigore și Ioan”, Oradea

POSTUL MARE – Timp al convertirii și penitenței

A început Postul Mare, timp prielnic pentru fapte penitențiale (mortificare, confesiune, caritate), de reînnoire interioară în pregătirea așteptării Paștelui Domnului. Rugăciunile Bisericii ne invită fără încetare să ne purificăm sufletele și să începem o viață nouă.

A ne converti, a ne îndrepta inimile spre Dumnezeu înseamnă a fi dispuși să ne folosim de toate mijloacele, pentru a trăi așa cum El ne cere, fiind sinceri cu noi înșine, ne căutând să slujim la doi stăpâni, iubindu-l pe Dumnezeu cu tot sufletul și îndepărtând din viața noastră orice păcat deliberat. Și toate acestea în mijlocul situațiilor concrete specifice de viață, de activitate de sănătate, familie s.a. ale fiecăruia dintre noi.

Isus caută și cere de la noi o inimă atentă cunoscătoare a greșelilor și a păcatelor ei și gata de a le elimina. Dumnezeu dorește o recunoaștere și o durere sinceră pentru păcatele săvârșite, care se manifestă înainte de toate în confesiunea sacramentală, precum și în mortificări și penitențe făcute din iubire.

Pentru a ne întări căința, Biserica ne propune, în rugăciunile zilnice, psalmul în care Regele David își mărturisește căința și cu ajutorul căruia atâția sfinți au implorat, de-a lungul timpului, iertarea Domnului. Psalmul acesta ne va fi și nouă de folos în rugăciune: ”Miluiește-mă Dumnezeule, după mila Ta...” (Ps. 50)

Dumnezeu ne va asculta, dacă îi vom spune din adâncul inimii: ”inimă curată zidește întru mine Dumnezeule și cu Spirit stăpânitor mă întărește”. Adevărata convertire se manifestă în comportarea noastră.

Dorința de a deveni mai buni trebuie să-și găsească exprimarea în studiu care este activitatea de bază în această perioadă, dar și în comportarea noastră în colectivele din care facem parte, în micile mortificări oferite Domnului.

Sursa mortificărilor pe care le cere de la noi Domnul se află aproape întotdeauna în îndatoririle noastre cotidiene.

Multe mortificări încep o dată cu ziua: deșteptarea la ora prevăzută, învingând somnul; punctualitatea la program, preocuparea mai atentă față de propria

pregătire profesională, comportarea amabilă cu colegii, cumpătarea la mâncare, și eventual renunțarea la unele vicii, ordine și grijă față de lucrurile pe care le folosim; evitarea judecării altora, evitarea pierderii timpului spre exemplu în jocuri pe calculator, plimbări fără sens prin oraș etc.

Însă pentru toate acestea este nevoie, înainte de toate, să se țină seama de acest sfat: ”dacă cu adevărat vrei să fi penitent, trebuie să respecti mai presus de toate momentele zilnice de rugăciune, de rugăciune intimă, generoasă, prelungită, care trebuie să le faci de regulă la oră fixă întotdeauna când ai această posibilitate și nu haotic.

Pe lângă mortificările, numite ”pasive” care apar fără să le căutăm, cele pe care ni le propunem se numesc „active”. Între acestea o importanță specială o are progresul interior și pentru obținerea purității inimii, mortificările ce au a face cu simțurile noastre interioare; mortificarea imaginației, a memoriei, a inteligenței (ex mai multă atenție la ore, la învățătură etc.)

Desprinderea de lucrurile materiale, mortificarea și abstenența ne curăță de păcate și ne ajută să-l întâlnim pe Domnul în viața cotidiană. Deoarece acela care îl caută pe Dumnezeu, continuând să-și facă sieși pe plac, îl va căuta noaptea, iar în intuneric nu-l va putea găsi. Cea mai bună mortificare este aceea care combate în mici detalii, de-a lungul întregii zile – pofta cărnii, pofta ochilor și trufia vieții.

Este nevoie de mortificări care să nu-i mortifice pe ceilalți, care să ne facă pe noi mai buni, mai înțelegători, mai deschiși.

Noi nu vom fi mortificați dacă suntem suspicioși, dacă depindem doar de egoismul nostru, dacă îi supunem pe ceilalți capriciilor noastre, dacă nu știm să ne lipsim de ceea ce ne prisosește și uneori chiar de ceea ce ne folosește. În schimb suntem mortificați atunci când știm să devenim ”totul pentru toți”, ca să-i mântuiești pe toți (1 Cor. 9,22).

Fiecare din noi trebuie să ne facem un plan concret de mortificări, pe care să le oferim Domnului

(continuare în pag. 2)

în fiecare zi, de-a lungul acestui Post.

În această perioadă a Postului Mare, ni se amintește că, pentru a-L urma pe Hristos, trebuie să ne purtăm propria cruce. Isus spunea: ”dacă cineva vrea să vină după Mine, să renunțe la sine, să-și ia crucea în fiecare zi și să Mă urmeze” (Lc. 9,23). Aceste cuvinte ale lui Isus își păstrează și astăzi, și pentru totdeauna întreaga valoare, ele fiind adresate tuturor oamenilor care doresc să-L urmeze, căci nu poate fi vorba de un creștinism fără cruce. Cuvintele Domnului exprimă o condiție obligatorie: cine nu-și poartă crucea și nu vine după Mine, nu poate fi discipolul meu.

Un creștinism al celui care ar avea pretenția de a da deoparte crucea mortificării voluntare și a penințenței, ar fi un creștinism lipsit de virtuți, un creștinism doar cu numele, un creștinism lipsit de Mântuire, de salvare.

Unul dintre semnele cele mai clare ale faptului că delăsarea a pătruns într-un suflet, este tocmai abandonarea crucii, a micii mortificări, a tot ceea ce într-un fel sau altul presupune sacrificiul și dăruire.

Fără spirit de sacrificiu și mortificare nu poate fi vorba de progres în viața interioară.

”Și, dacă cineva vrea să ajungă să-L aibă pe Hristos (spune Sfântul Ioan al Crucii), niciodată să nu-L caute fără cruce”.

Nici o zi fără cruce, nici o zi în care să nu purtăm Crucea Domnului în care să nu acceptăm povara ei. Drumul sfințirii noastre personale, trece zi de zi prin cruce; dar nu este un drum nefericit, deoarece Hristos însuși ne ajută și cu El nu vine tristețea.

Crucea Domnului, pe care trebuie să o purtăm în fiecare zi, nu este aceea a egoismelor noastre, a invidiilor, a răutăților și lașității noastre. Aceste lucruri nu vin de la Domnul, nu ne sfințesc.

La un moment dat, mai devreme sau mai târziu, vom întâlni Crucea uneori, într-o mare greutate, alteori într-o boală gravă și dureroasă, în moartea unei ființe iubite, într-un posibil dezastru economic – financiar etc.

Să nu uităm că a fi cu Isus înseamnă, în mod sigur, a ne poticni sub greutatea crucii Lui. Trebuie să întâmpinăm aceste împotriviri obișnuite cu curaj, oferindu-le Domnului în semn de răscumpărare.

Crucea, mică sau mare, acceptată aduce cu sine pace și satisfacție în mijlocul durerii precum și merite pentru viața eternă.

Creștinul care va trece prin viață fugind sistematic de cruce, de sacrificiu, nu-l va întâlni pe Dumnezeu, nu va găsi fericirea, deoarece el fuge de propria sa sfințenie.

Să-i spunem lui Isus în rugăciunile, în dialogul nostru cu El, că suntem dispuși a-L urma, purtându-ne crucea, azi, mâine și întodeauna.

H A B E M U S

Cuprinși cu toții de febra alegerii unui nou Sfânt Părinte la cârma Bisericii Catolice, eram adunați în seara de miercuri, 13 martie, în Aula Magna a Seminarului nostru, urmărind cu sufletul la gură ceea ce se petrece în Piața San Pietro. Desigur că toți ochii ne erau țintiți spre hornul Capelei Sixtine, de unde la scurt timp după ora 20, ora României, mult așteptatul fum alb s-a ridicat măreț deasupra Vaticanului. După ce fumul alb a fost confirmat de clopotele Bazilicii Sfântului Petru nu mai exista nici un dubiu. Urma mult faimosul anunț al cardinalului proto-diacon Jean-Louis Tauran: ANUNTIO VOBIS, GAUDIUM MAGNUM: HABEMUS PAPAM!

Însă aceasta este ceea ce am putut observa cu toții, dar ce s-a petrecut în tot acel timp, în decurs de aproximativ o oră? Există desigur un anumit ritual care se desfășoară din momentul alegerii, până la binecuvântarea dată de noul Episcop al Romei.

Pentru a ne informa cu privire la culisele din acea seara și pentru a ne răspunde la câteva întrebări, l-am rugat pe părintele vice-rector Eduard Fischer să ne acorde un scurt interviu:

Lăudat să fie Isus, părinte! În primul rând, cum este constituit conclavul Cardinalilor?

În veci. Amin. Probabil este de bun augur a începe întocmai prin a explica ce înseamnă acest cuvânt, conclav, și ce anume semnifică acesta. Conclavul este un cuvânt latinesc compus din prepoziția *cum*, tradus prin “cu” și substantivul *clavis*, care înseamnă cheie, sugerând faptul că reuniunea se desfășoară cu ușile încuiate. Conclavul în sine constă în reuniunea în Capela Sixtină a Palatului Apostolic din Vatican a cardinalilor electori ai Bisericii Catolice. După cum se știe, orice cardinal care nu a împlinit vârsta de 80 de ani înainte ca Scaunul lui Petru să devină vacant, este considerat elector. Conclavul este precedat de reuniunile tuturor cardinalilor, atât electori cât și ne-electori, numite “congregații”, în care se discută și se evaluează situația Bisericii în respectivul moment, încercând să se contureze profilul noului Papă care urmează să fie ales. La data stabilită de cardinalii aflați în decursul congregațiilor pregătitoare, se stabilește ziua conclavului. Condiția fundamentală este ca toți cardinalii electori să fie deja sosiți în Vatican pentru a putea participa la procedurile de alegere a noului Episcop al Romei. Electorii care nu vor putea veni la conclav, trebuie să-și argumenteze în scris motivele absenței lor, urmând ca acestea să fie evaluate de colegiul cardinalilor și acceptate dacă sunt întemeiate. În dimineața zilei conclavului, toți cardinalii, sub conducerea decanului colegiului cardinalilor, celebrează în Bazilica Sf. Petru Liturgia *Pro eligendo Romano Pontifice* (Pentru alegerea Romanului Pontif), iar în după amiaza aceleiași zile se intră în conclav.

Cum se intră în conclav, în Capela Sixtină?

Este de-a dreptul înălțătoare procesiunea care

P A P A M

(urmare din pag. 2)

pornește din Capela Paulină a Palatului Apostolic, unde s-au adunat în prealabil cardinalii electori pentru un scurt moment de rugăciune. Procesiunea traversează “Sala Regală”, după care se ajunge în Capela Sixtină. Printre momentele liturgice semnificative este depunerea jurământului de păstrare a secretului alegerii noului Papă de către toți cardinalii electori, apoi ceremonierul pontifical, prin faimoasa expresie *extra omnes* (să iasă toți), invită toată lumea care nu face parte din cei autorizați să participe la conclav să părăsească Capela Sixtină. Pe toată durata zilelor conclavului, atât cardinalii cât și cei care îi însoțesc în conclav, vor părăsi Capela Sixtină prin Palatul Apostolic, având acces doar în zona securizată a Vaticanului, în care se află și *Domus Sanctae Marthae* (Casa Sf. Marta) unde sunt cazați cu toții. Nimeni din personalul care interacționează cu cardinalii nu pot părăsi zona securizată pe toată durata conclavului și sunt supuși la același jurământ al păstrării secretului total despre orice ar afla din cele privitoare la alegerea Suveranului Pontif.

Cum se alege noul Suveran Pontif?

Astfel după o meditație scurtă ținută de un ecleziastic dinainte ales de cardinali, încep votările. Fiecare cardinal are, pentru fiecare sesiune de vot, câte un bilet pe care este tipărit *Eligo in Summum Pontificem* (Aleg ca Pontif Suprem), text în urma căruia va înscrie cu propria mână numele celui pe care consideră în conștiință că trebuie să-l aleagă pe scaunul Sf. Petru. Fiecare bilețel împăturat de două ori, apoi este depus la vedere și personal de către fiecare cardinal în urna pregătită în acest scop. La finalul sesiunii buletinele de vot sunt numărate, verificate și apoi reverificate, întocmindu-se câte un proces verbal la finalul fiecărei sesiuni de vot. În seara intrării în conclav se ține doar un singur tur de scrutin, urmând ca în zilele

următoare să se țină câte două tururi de scrutine, până când cineva va atinge pragul de minim două treimi din voturile exprimate.

Cine poate fi ales în această funcție?

În mod canonic, orice preot celibatar sau episcop din Biserica Catolică poate să fie ales succesori al Sf. Petru. Electorii sunt însă doar cardinalii de până la 80 de ani. Uzanțele conclavului au demonstrat că în marea majoritate a cazurilor au fost aleși cardinali participanți la conclav. Ne putem întreba de ce se aleg tocmai între ei?! În cazul alegerii unui preot care îndeplinește condițiile necesare, acesta trebuie cât mai repede posibil adus în incinta Capelei Sixtine, unde este întrebat dacă acceptă. Apoi, cât de repede posibil trebuie hirotonit episcop cu rit solemn. Dacă însă este ales un episcop, de asemenea trebuie adus în fața electorilor pentru a avea acceptul alegerii sale. Toate acestea într-un secret deplin și maximă confidențialitate! Odată împlinite toate aceste formalități canonice, se poate face anunțarea publică a alegerii. Pentru a nu complica lucrurile, din cei peste o sută de cardinali electori, cu siguranță se găsește unul apt pentru această slujire foarte importantă, iar toată procedura de finalizare a alegerilor în conclav poate fi dusă imediat la îndeplinire.

Ce urmează după atingerea pragului de două treimi din voturi?

Atingând pragul de minim două treimi din voturi de către unul dintre cardinalii electori aflați în Capela Sixtină, este chemat ceremonierul pontifical împreună cu alți doi ecleziastici, pentru a îndeplini rolurile notariale. Decanul cardinalilor sau cel care îl înlocuiește în mod legitim, întreabă pe cel ales dacă acceptă alegerea

(continuare în pag. 4)

(urmare din pag. 3)

canonică: *Acceptasne electione de te canonica factan in Summum Pontificem?* (Accepti alegerea ta canonică ca Pontif Suprem?). Primind acceptul, decanul îl întreabă: *Quo nomine vis vocari?* (Cu ce nume vrei să fi chemat?). Noul ales răspunde: *Vocabor Benedictus XVI, Franciscus, etc* (Numele). Ceremonierul înscrie toate acestea în procesul verbal al alegerii noului Pontif Roman. Din acest moment al acceptării alegerii canonice, noul Suveran pontif devine imediat și deplin Episcop al Romei și întâistătător al Bisericii Catolice.

Când anume se dă semnalul fumului alb, de unde provine și ce simbolizează acesta?

La terminarea votărilor de după fiecare intrare în Capela Sixtină, dimineata și seara, buletinele sunt arse într-o sobă special amenajată, de unde în funcție de rezultatul alegerilor iese celebrul fum **negru**, sau **alb**, prin hornul montat pe acoperișul Capelei Sixtine. În momentul atingerii pargului necesar de două treimi, arderea ultimelor buletine de vot este pregătită special spre emanarea fumului alb, spre anunțarea *urbi et orbi* (urbei romane și lumii întregi) că s-a ales noul succesor al Sf. Petru. Spre a risipi confuzia care poate să fie creată datorită nuanțelor albicioase ale fumului, la ultimele două conclavuri s-au tras și clopotele bazilicii vaticane.

Ce se petrece până în momentul în care noul papă este anunțat public?

Noul Suveran Pontif este însoțit de ceremonierul pontifical în sacristia Capelei Sixtine, celebra *Cameră a lacrimelor*, unde va îmbrăca ținuta pontificală prevăzută în mod liturgic. Noul Pontif se va reîntoarce în Capela Sixtină, unde se va celebra un scurt rit liturgic, iar cardinalii vor prezenta obediența în fața noului Pontif.

Cine trebuie să anunțe din balconul bazilicii Sf. Petru alegerea canonică și numele celui ales?

Cardinalul protodiacon. Cardinalii sunt împărțiți în trei grupe: diaconi, preoți și episcopi. În vechime, cardinalii erau întocmai clericii romani, preoții și diaconii, împreună cu cei șapte episcopi din diecezele care înconjoară Roma, așa-numitele sedii *suburbicare*. În timp, acest titlu de „cardinal”, în marea majoritate a situațiilor, a început să fie conferit îndeosebi episcopilor, iar în situații rare și unor preoți. Astfel, episcopii care își desfășoară slujirea în curia Papei, în structurile administrative centrale ale Bisericii, formează grupul „cardinalilor diaconi”. Episcopii care se desfășoară în ambientul pastoral, în sediile arhiepiscopale din marile centre bisericesti ale lumii, formează grupul „cardinalilor preoți”. În final, titularii celor șapte sedii episcopale suburbicare (Ostia, Albano, Porto-Santa Rufina, Sabina-Poggio Mirtetto, Velletri-Segni, Frascati și Palestrina) care înconjoară Dieceza de Roma, precum și patriarhii orientali care au titlul de cardinal, formează grupul „cardinalilor episcopi”. Cardinalul protodiacon, ieșind la balconul central al bazilicii, anunță: *Annutio vobis gaudium magnum: Habemus Papam!* (Vă anunț o bucurie mare: Avem Papă). Apoi, continuă: *Eminentissimum ac*

*Reverendissimum Dominum, Dominum Prenumele de botez al noului Pontif ales, Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalem Numele de familie al noului Pontif ales, qui sibi nomen imposuit Numele pontifical ales de noul Pontif (Prea-eminentul și Prea-reverendul Domn, Domnul **Prenumele**, Cardinal al Sfintei Biserici Romane, **Numele**, care și-a luat numele (pontifical) de **cutare**. La scurt timp după această anunțare, noul Suveran Pontif va ieși la balcon spre a se prezenta și a saluta credincioșii adunați în piața Sf. Petru, după care va da Binecuvântarea papală *urbi et orbi*, cu obținerea indulgenței plene.*

Care sunt în general activitățile Episcopului Romei în prima zi de pontificat?

Nu există un calendar fix al primei zile de pontificat, în afară de celebrarea Sf. Liturghii „*pro Ecclesia*” (pentru Biserică), prezidată de noul Pontif și împreună slujită cu cardinalii electori în Capela Sixtină. În rest, fiecare nou Pontif își structurează agenda în funcție de situația dată.

Părinte, cum ați trăit întregul fir al evenimentelor, începând cu anunțarea demisiei emeritului Papa Benedict al XVI-lea și continuând cu surpriza adusă de alegerea noului Suveran Pontif, Papa Francisc, în persoana Cardinalului Jorge Mario Bergoglio?

În ceea ce privește cazul demisiei Papei Benedict al XVI-lea, cred că am rămas cu toții foarte surprinși de această alegere, dar dincolo de toate speculațiile care s-au făcut, trebuie să privim treburile în mod obiectiv. Demisia a fost motivată personal de însuși Papa Benedict al VI-lea, și cred cu tărie că ne-a spus adevăratul motiv. Degradarea fizică continuă și-a spus cuvântul, ceea ce era vizibil de la o vreme încoace, iar prin gestul său de profundă smerenie a pus înaintea sa interesele Bisericii și nu binele său sau al imaginii sale. Un om de credință și cu o conștiință sănătoasă și integră știe când și cum trebuie să acționeze spre binele semenilor. Papa Benedict nu a dorit ca guvernarea administrativă Bisericii pelegrine să sufere din cauza infirmităților sale tot mai evidente. A fost un gest de mare curaj și responsabilitate! Cât privește noul Suveran Pontif, Papa Francisc, nu m-am așteptat la alegerea sa. În fond indiferent cine ar fi fost ales, cu siguranță ar fi fost o alegere înțeleaptă. Fiecare își are propria carismă, dar să nu uităm, Hristos este Capul Bisericii, iar Spiritul Sfânt este *dynamis*-ul, puterea care acționează aspra mădularelor ei. Gesturile și atitudinea Papei Francisc îl prezintă ca fiind expresia unei alte slujiri exemplare a lui Dumnezeu. Firește, fiecare succesor al Sf. Petru are propria personalitate, stil, formare, ceea ce îi face să fie diferiți, fără ca noi să fim continui preocupați în a-i compara. Papa Benedict, un studios prin excelență, este probabil unul dintre cei mai mari teologi ai timpurilor noastre, iar Papa Francisc se arată a fi un om cu o deosebită sensibilitate pastorală, înclinată cu precădere spre cei săraci și oprimați. Să îi binecuvânteze Bunul Dumnezeu pe amândoi Pontifi, dându-le viața cea veșnică drept răsplată a slujirii lor.

Julian – Antoniu SUCIU
Anul I

Credința

Prin credință, omul își pune în întregime lui Dumnezeu mintea și voința. Cu toată ființa, omul își dă asentimentul lui Dumnezeu care se revelează. Credința este puterea sufletească de a accepta ca adevărate datele învățaturii de credință ce nu pot fi înțelese rațional uneori, sau nu pot fi văzute cu ochii.

Credința creștinăne condiția esențială în mântuire, este mijlocul, modul sau calea prin care noi prin care noi primim harul divin, care ni se oferă prin Hristos, pentru a conlucra cu el, mântuirea subiectivă fiind o sinergie, împreună lucrare, a harului primit, cu credința care-l acceptă. Credința este ea însăși un dar al lui Dumnezeu, în sensul că ea n-ar fi posibilă dacă nu s-ar simți chemarea și atracția harului lui Hristos care o provoacă. „Nici credința nu e de la voi - zice Sfântul Ioan Hrisostom – căci de n-ar fi venit Hristos și nu ne-ar fi chemat, cum am fi putut noi să credem?”. Credința implică și efort, simț interior și voință, prin acestea putând să pregustăm bucuria vieții veșnice, scopul nostru pe pământ.

Pe lângă libera adevărare a omului față de adevărare ce nu pot fi cuprinse cu ajutorul

rațiunii credința face parte și din grupul celor trei virtuți teologale. Ea este un dar al Spiritului la care omul nu contribuie cu nimic. Este ceea ce vine de la Dumnezeu și care nu ar fi putut fi obținut, posedat prin efortul propriu al omului. Ea este „*credința care mută și munții*”. Credința vie lucrătoare este o virtute când este susținută cu efort și voință de desăvârșire, de trăire în Hristos și cu Hristos.

Încă din cele mai vechi timpuri membrii Bisericii creștine și-au manifestat credința în Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu care S-a întrupat, a murit pe cruce și a înviat a treia zi oferind astfel împăcarea cu Dumnezeu, cu ajutorul anumitor simboluri de credință. Deși acestea aveau formulări diferite în funcție de tradițiile locale, toate exprimau același lucru: dumnezeirea lui Hristos Isus. Dintre toate simbolurile de credință două ocupă un loc central.

Simbolul apostolilor sau didahia celor doisprezece apostoli, numit astfel pentru că este considerat pe drept cuvânt ca rezumatul fidel al credinței apostolilor. Este considerat ca fiind vechiul simbol baptismal al Bisericii fiind totodată și cel mai vechi catehism, folosit pentru instruirea catehumenilor înainte de primirea botezului.

Cel de-al doilea simbol este cel Niceno-Constantinopolitan, având acest nume deoarece a fost alcătuit/ fixat în timpul primelor două Sinoade Ecumenice. La Niceea în 325 vor fi formulate primele șapte articole ale acestui simbol iar la

Constantinopol în 381 vor fi fixate următoarele cinci articole. Acest simbol de credință sau Crez, cum mai este cunoscut, a fost alcătuit în urma cercetării și îmbinării mai multor tradiții locale prin aceasta demonstrând unitatea Bisericii și credința comună chiar dacă este exprimată în mai multe moduri. Acest simbol de credință este comun până astăzi tuturor marilor Biserici din Occident și Orient fiind mărturisit de fiecare dată în cadrul Sfintei Liturghii. Prin această mărturie poporul creștin își mărturisește credința în Hristos cel mort și înviat așa cum au primit-o de la Sfinții Apostoli mai întâi pe cale orală pein Sfânta Tradiție și apoi în scris prin Sfânta Scriptură, acestea fiind izvoarele credinței creștine.

Redacția

EXPERIENȚĂ PASTORALĂ

Chiar dacă au trecut câteva luni de când m-am întors în țară dintr-o frumoasă experiență în Italia, în mintea mea încă persistă frumoasele amintiri cu persoane dragi pe care le-am cunoscut acolo. Totul a început în primăvară când părintele Rector mi-a propus să mă duc în Italia într-o parohie pentru a experimenta puțin din pastorația Bisericii Romano-Catolice. Bineînțeles că la o asemenea propunere nu am putut spune decât „da”. Acest schimb de experiență avea deja vechime fiind început cu vreo zece ani în urmă. Față de alți colegi mai mari de ai mei care au făcut acest schimb de experiență, eu am fost mai norocos, deoarece toți ceilalți nu știau unde se duc, nu cunoșteau pe nimeni. În acest sens eu am fost mai norocos, datorită faptului că cu doi ani în urmă preotul de acolo, Don Giuliano Gulmini, a vizitat Seminarul nostru și am avut ocazia de a ieși în două seri cu el în oraș, astfel cunoscându-l mai bine. Având ocazia de a-l cunoaște dinainte pe Don Giuliano nu pot spune că am fost mai avantajat decât alți colegi care au mers acolo, atâta tot că pentru o persoană care ieșea pentru prima dată din țară neînsoțită de nimeni a fost mai ușor să se adapteze unui mediu nou și să se integreze mai bine în comunitate. Nu am stat foarte mult pe gânduri, am confirmat rapid faptul că vreau să mă duc.

Din momentul confirmării au apărut și mici gânduri și neliniști, una dintre ele fiind limba. Chiar dacă în primul an am studiat puțină italiană mi-era destul de greu să dialoghez în italiană. O a doua problemă era cum voi reuși să mă confrunt cu activitățile la care trebuia să particip? După un timp am scăpat și de aceste gânduri. La un moment dat am fost contactat de către Don Giuliano care mi-a relatat puțin ceea ce voi face când voi ajunge în Italia. Mi-a spus să vorbesc și cu Mirel Demian, studentul care a fost cu un an înainte acolo și el să îmi relateze din experiența lui. După ce am aflat mai multe despre ceea ce va urma să fac, nu a trebuit decât să aștept momentul plecării. Iată că timpul a zburat și într-o dimineață de iulie m-am trezit în aeroportul din Cluj-Napoca. Urma să mă urc pentru

prima dată într-un avion și să ajung la Bergamo, unde eram așteptat de Don Giuliano. Momentul zborului a fost un moment emoționant, dar nu unul care să mă sperie. Iată-mă ajuns la Bergamo după două ore de zbor. Aici Don Giuliano era în compania altor două persoane, Vincenzo și de Don Deny un preot din Coasta de Fildeș, care era în vizită în parohia unde aveam să ajung și eu. De la Bergamo a trebuit să mai mergem vreo 200 de kilometri până la destinație. Parohia se afla într-o mică provincie din regiunea Veneto, Villanova del Ghebbo, o localitate de 3000 de locuitori în Provincia de Rovigo. Itinerariul meu a început în 3 iulie și avea să se sfârșească în 18 August. Pe parcursul acestei perioade am locuit alături de Don Giuliano și capelanul său Don Peter Onyenso, un preot din Nigeria în casa parohială din Villanova del Ghebbo.

Primele zile au fost pentru mine zile ale tăcerii, deoarece nu stăteam foarte bine cu limba, dar după vreo trei zile această problemă a trecut. Fiind primele zile nu am avut prea multe activități, astfel că în timpul liber luam bicicleta și vizitam localitățile din apropiere. Dar a trebuit să înceapă și activitatea. După o săptămână a început Grest. Eu mai auzisem de acest cuvânt până să ajung în Italia, dar nu știam cu ce se mănâncă, nu știam ce este. Este o activitate de vară care implică copiii timp de trei săptămâni la jocuri, activități sportive și creative în parohie. În paralel parohia se mai pregătea de un eveniment important, împlinirea a 250 de ani de la sfințirea pietrei de temelie a Bisericii. Iată că încet timpul s-a scurs și a trecut prima săptămână din activitatea de la Grest și a venit timpul să ne pregătim pentru Aniversarea Pietrei de temelie a Bisericii. Evenimentul era cu atât mai important deoarece trebuiau să vină doi episcopi, unul dintre ei era episcopul locului Lucio Sorevitto de Franceschi Episcop de Rovigo și celălalt Giampaolo Crepaldi Arhiepiscop de Trieste. Pe lângă Liturghie, parohia a organizat și un concert Gospel și un musical despre Fericitul Ioan Paul al II-lea, astfel că a fost

(continuare în pag. 7)

(urmare din pag. 6)

puțin de lucru zilele acelea. După tot acest eveniment am continuat activitatea cu copiii la Grest. În paralel cu aceasta mergeam cu Don Giuliano la familii pentru colocvii sau pentru alte probleme spirituale ale parohiei, aveam colocvii cu tineri care voiau să se căsătorească și în timpul liber mai vizitam și câte ceva. De asemenea în perioada aceasta am colaborat și cu Acțiunea Catholică diecezană care organiza o tabără diecezană de vară pentru preadolescenți, tabără la care am și participat. Bineînțeles că și parohia organiza o astfel de tabără dar aceasta era dedicată adolescenților. Astfel că în același timp organizam și tabăra parohială. În acest mod au decurs primele săptămâni din Italia, foarte dense în ceea ce privește activitatea, cum spunea și Don Giuliano „nu am mai avut demult un an așa încărcat, fiecare seară să fiu prins cu câte o întâlnire.” Tradiția Grest-ului este să se încheie cu o seară în care sunt implicați și părinții copiilor care au participat la Grest, din păcate nu am mai reușit să particip la închidere deoarece a trebuit să mă duc în Tabăra ACR(Azione Catholica Ragazzi-Acțiunea Catholică pentru Copii) despre care am amintit mai sus. Aici am întâlnit alți oameni alte tipuri de activități, dar a fost destul de familiar pentru mine, deoarece a fost un grup de vreo 10 copii din Villanova del Ghebbo, așa că nu mi-a fost foarte greu să mă acomodez unei noi activități. Timp de cinci zile am fost plecați la munte la Ravascletto în provincia de Trulli în Nordul Italiei, o zonă foarte frumoasă nu departe de Austria. Am avut și ocazia de a ne întâlni cu episcopul de Rovigo, pe care l-am mai văzut la Villanova dell Ghebbo, el a venit acolo deoarece era un plan pastoral vizitarea tuturor taberelor parohiale care erau organizate de către parohiile din dieceza de Rovigo. Au fost zile frumoase cele de la munte, care au avut un rol semnificativ în viața mea. Pe lângă experiență mi-am făcut o grămadă de prieteni. După terminarea taberei, urma începerea alteia, cea parohială. Ne-am întors acasă, ne-am odihnit două zile și după care am luat-o din nou la drum, într-un alt loc mult mai frumos și cu activități total diverse. Aici tabăra se adresa adolescenților și tematica era mult mai complexă ca și dincolo. S-au făcut drumeții în munte, am urcat până la 2000 de metri la graniță cu Austria, s-a făcut Canoe, dar bineînțeles că am avut împreună și momente educative și religioase. Și aici ne-a vizitat episcopul Lucio care a ținut să ne spună cât este de important să participăm și să susținem aceste tabere. După opt zile ne-am întors la Villanova del Ghebbo, pentru mine a fost destul de grea reîntoarcerea deoarece urma ultima săptămână pe care o mai aveam la Villanova și nu prea îmi doream să mă întorc. În această săptămână am avut timp să mă odihnesc și să vizităm anumite puncte turistice cum ar fi Delta Padului, Casa lui Petrarca și Rimini. Vizita la Rimini nu a avut un scop turistic, ci să îi întâlnim pe Alex Petricaș care lucrează la Caritas Rimini, a fost și el unul dintre studenții care au fost la Don Giuliano și pe Cătălin Burdaș care în

perioada aceea a făcut un voluntariat la Caritas Rimini.

Am menționat anumite persoane în acest articol. Le-am menționat cu un anumit scop, au fost persoane cheie în toată această activitate. Primul, Vincenzo, a fost un om de la care am înțeles ce mult contează implicarea în Biserică și rugăciunea. El avea o vorbă „ eu am trei familii: soția mea, sora mea și Biserica”. Cea de a doua a fost Don Peter Onyenso, el a fost pentru mine mai mult un contraexemplu deoarece nu era un tip care se implica prea tare în activitățile parohiale, vorbea tot timpul la telefon și nu era deschis cu Don Giuliano cu care ar fi trebuit să aibe un raport cât mai familiar. A mai fost Maria Pia, pe ea nu am menționat-o până acum dar și ea a avut un rol important în toată activitatea pe care am avut-o. A fost femeia care avea grijă de casa parohială, făcea mâncare, curățenie și toate celelalte treburi casnice, pentru mine a avut o însemnătate pentru că s-a ocupat de mine ca și mama mea. Și bineînțeles toate celelalte persoane cu care am colaborat la Villanova. Deși l-am lăsat lăsat la urmă este totuși prima persoană, cel care m-a influențat ajutat m-a chemat în Italia, Don Giuliano. A fost foarte semnificativ pentru mine această persoană. Îmi este foarte greu să spun despre el ceva pentru că tot ceea ce am învățat de la el trăiesc în momentul de față. A fost o persoană foarte bună, deschisă dialogului, care a trecut prin multe greutăți în viață, care l-au maturizat, un om deosebit. Fiecare moment alături de el a fost un moment memorabil.

Ca experiență pastorală am rămas cu multe, dar pentru mine experiența dobândită a fost aceea a vieții. Cred că nu este zi în care să nu-mi zboare gândul la câte un moment petrecut în Italia sau la câte o persoană de acolo. A fost ceva extraordinar, sper să mai am ocazia de a mai ajunge la Villanova del Gebbo.

Alexandru FARC
Anul III

Exorcismele prebaptismale

Printre primii scriitori bisericești care vorbesc despre se numără și Sf. Ipolit al Romei oferin date esențiale despre modul cum se desfășurau acestea. Trebuie lămurit faptul că acestea se administrau cu puțin timp înaintea botezului, după o perioadă de pregătire.

Exorcismele sunt jurăminte, conjurări, porunci adresate demonului în numele lui Dumnezeu, pentru a renunța să exercite o influență malefică asupra unor case, locuri sau asupra unei persoane anume. Cei selectați pentru a primi botezul, catehumenii, primeau evanghelia prin cateheze apoi li se puneau mâinile pe cap, fiind exorcizati. Pentru ca cei ce urmau să primească botezul să poată învinge mai ușor ispitele diavolului. Dacă omul în general a cedat tentațiilor având pe Isus ca model și ajutați de rugăciunile Bisericii catehumenii nu se depărtau de El, chiar și pentru o vreme scurtă, pentru a evita ispita. Confruntarea cu satana în pridvorul bisericii, în pragul noii vieți creștine, al unirii cu Hristos găsește o prefigurare riturile de trecere de „monstrul, balaurul” ale religiilor predecesoare creștinismului.

Exorcistul era bărbat nehirotoniți, membru al clerului inferior, căci succesul luptei lui ținea de voia și harul lui Dumnezeu prin Hristos și de lucrarea întru-insul a Spiritului Sfânt. Dar dacă era nevoie de el ca episcop, preot sau diacon, era hirotonit. „Trebuie să știți că după cateheza zilnică noi vă trimitem spre glasurile exorciștilor, luându-vă în primire de cei rânduiți să facă aceasta, ca unii care împodobesc casa pentru împăratul. Căci e cu neputință ca diavolul să vă părăsească așa ușor”. În acest fel Sf. Ioan Hrisistomul în secolul V îi organiza pe catehumeni spre a fi cât mai pregătiți pentru primirea botezului. Efectele exorcismelor erau: alungarea demonilor, curățirea minții și pocăința inimii, adică pregătirea spirituală și psihologică a catehumenului pentru primirea adevăratului său Stăpân și Împărat.

Atitudinea exterioară a catehumenilor, care veneau la exorciști desculți, dezbrăcați (acoperiți cu o simplă tunică sau manta) și cu mâinile întinse spre cer, simboliza durerea pe care o simțeau cei ținuți în lanțurile satanei. Prin aceasta arătau starea lor de robi, care vor să se elibereze din tirania celui rău și totodată se pregătesc să intre într-o nouă captivitate, să primească jugul cel ușor de purtat al lui Hristos. Rugăciunile de exorcizare erau citite șapte zile de-a rândul de către exorciști sau de către preoții care catehizau înainte de

botez, iar în ziua a opta sau chiar în ziua botezului erau săvârșite de arhierul care avea să celebreze botezul. Acesta îi exorciza pe fiecare în parte pentru a ști dacă sunt curați. Dacă vreunul nu era bun sau nu era curat, era îndepărtat pentru că n-a ascultat cuvântul cu credință. Cel care era „demonizat” trebuia să fie învățat ce este cucernicia, dar să nu fie primit în comunitate înainte de a fi purificat; totuși dacă este amenințat de moarte era primit. Cei care erau admiși trebuiau să-și facă baie și să se spele joi iar dacă o femeie era în perioada regulei va fi amânată și va primea botezul altă dată. Postul era obligatoriu în ziua de vineri și în ziua de sâmbătă episcopul îi aduna într-acelaș loc pe cei care primeau botezul. Poruncindu-le tuturor să îngenuncheze și punând-și mâinile peste ei porunca spiritelor străine să-i părăsească și să nu se mai întoarcă la ei.

După încheierea exorcismelor acestea erau urmate de lepădările de satana, ele constituind expresia sau semnul văzut al ruperii de bunăvoie a oricărui legături ale candidatului cu satana. Aleșii se înfățișau înaintea preoților stând în genunchi, pentru a semnala atitudinea de captivi, spunând rugăciunea cu mâinile ridicate pentru a arăta că au scăpat de robia grea cât și pe cea ușoară, a lui Hristos, în care urmau să intre.

Astăzi, din motive pastorale, exorcizările prebaptismale se limitează la citirea celor patru rugăciuni de exorcizare în pridvorul bisericii, înainte și după acestea suflând de trei ori asupra celui ce urmează să se boteze binecuvântându-l de trei ori la frunte, gură și piept urmând după acestea dialogul lepădării și unirii cu Hristos al preotului cu catehumenul sau dacă este prunc cu nașul său.

Bibliografie:

Ene Braniște, Liturgica Specială, Ed. Nemira, București, 2002, p. 282-289.

Eugen Jurca, Ritualul Sfântului Botez, Ed. Marineasa, Timișoara 2005, p. 16-38.

Idem, Cateheza baptismală în antichitatea creștină, Ed. Marineasa, Timișoara, 2005, p. 39-51.

Isidor Mărtincă, Sacramentele Bisericii Catolice, vol I, Ed. Arhiepiscopiei Romano Catolice de București, București 2003, p.83-85.

Molitifelnic, EIBMBOR, București, 2006, p. 22-31.

Horia BURSAȘ

Anul IV

COLECTIVUL DE REDACȚIE

Coordonator: pr. Antoniu CHIFOR

Redactor: Horia BURSAȘ

Din redacție: Otilia BĂLAȘ, Răzvan CHIVULESCU, Andrei VUCU

ADRESA REDACȚIEI

Seminarul Teologic Greco-Catolic,

Parcul Traian, 20, Oradea, Bihor, România.

E-mail: seminarium2004@yahoo.com

www.seminaroradea.ro